

[Inge Fischer Møller]

Da der er tale om en genfremsættelse, skal jeg ikke sige meget i denne omgang om selve indholdet i lovforslaget, men henvise til det, jeg sagde den 26. april i år, hvor lovforslaget også var til første behandling.

Siden vi dengang behandlede forslaget, er der sket et par ændringer, som jeg synes gør forslaget mere retfærdigt, og som også fortjener en nærmere omtale.

Den første drejer sig om de selvstændige erhvervsdrivende, som først fra 1. januar 1977 har haft mulighed for at blive medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse. De får nu mulighed for også at blive omfattet af efterlønsforslaget på nogle meget lempelige vilkår; de er mere lempelige end dem, der gælder for den øvrige gruppe af lønmodtagere. Sagen er den, at vi har sagt til os selv, at det måtte være rimeligt at give de selvstændige en mulighed for at vænne sig til tanken om, at der var en arbejdsløshedskasse også for dem, og derfor gælder som seneste frist for selvstændige, som vil være omfattet af efterlønsordningen, at de har indmeldt sig i en anerkendt arbejdsløshedskasse for 13. april 1978. Når vi har lagt os fast på den 13. april 1978, hænger det sammen med, at det er den dato, da efterlønsforslaget blev fremsat for første gang.

Der er også en anden ændring, nemlig vedrørende beregningsgrundlaget. I vores arbejdsløshedsforsikringslovgivning ligger det sådan, at når man får udbetalt understøttelse, så er det de sidste 5 ugers indtægt, der ligger til grund for, hvor meget man skal have udbetalt i understøttelse. For at gøre efterlønnen mere retfærdig har man foreslået en periode på f. eks. 13 uger, og det er vi glade for; vi mener også, det er med til at gøre forslaget mere retfærdigt.

Af den betænkning, vi før sommerferien afgav om foranstaltninger for vore langtidslidende, fremgår det klart, at der var et flertal, der bakkede tankerne i efterlønsforslaget op. Det er formuleret på den måde, at vi skulle arbejde videre med lovforslaget med henblik på genfremsættelse af efterlønsforslaget, så der blev mulighed for en hurtig vedtagelse i begyndelsen af næste folketingssamling. Det er her, vi er nu. Jeg synes, vi skylder ikke alene os selv, men i særdeleshed også de mennesker, efterlønsforslaget vedrører, en hurtig behandling her i folketinget, så det

kan træde i kraft som planlagt, nemlig den 1. januar 1979.

I de seneste dage er der dog kommet nogle udtalelser fra en gruppe læger, som jeg ikke synes skal stå helt upåttalt. Lægerne har udtalt, at efterlønsforslaget gør de ældre modløse og senile. Jeg er ikke læge, men mener, at det er påstande, der er uden reelt indhold. Sagen er i virkeligheden den, at mange ønsker at trække sig tilbage fra de aktives rækker, men efter de love, vi har i dag, har mange ikke råd. Det er vigtigt at understrege, at efterlønsforslaget ikke er noget tvangsmæssigt forslag, men derimod et frivilligt forslag, der henvender sig til lønmodtagere, og, som jeg også nævnte det, en gruppe selvstændige. Det skal nok understreges så kraftigt, man overhovedet kan, at det er en frivillig ordning, og at man kan gå over på efterløn, uanset om man går fra arbejdsløshed eller går direkte fra de aktives rækker.

Jeg vil også godt understrege, at når man bliver efterlønsmodtager, er man ikke tvunget til at være passiv. Efter forslaget må man tage lønnet arbejde indtil 200 timer om året, og man må også påtage sig andre aktiviteter, der er ulønnede, netop med det formål at undgå passivitet for dem, der ønsker det, og som har kræfter til at være aktive, når de har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Som der står i bemærkningerne til lovforslaget:

»Efterlønsmodtagerne får rimelige menneskelige udfoldelsesmuligheder på samme måde som andre, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.«

Det er nok også vigtigt at understrege, når man drøfter, om det er frivilligt eller tvangsmæssigt, at det er arbejdsløshedskasserne, der administrerer ordningen, og min tilknytning til fagbevægelsen gør, at jeg har sikkerhed for, at man i A-kasserne vil have opmærksomheden henledt på, om der skulle opstå situationer, hvor nogle måtte blive tvunget. Det skal understreges, at det er en frivillig ordning.

Til slut vil jeg godt kommentere en enkelt ting, som lægerne også har udtalt sig om. De har sagt, at SIDs forslag byggede på nogle andre principper. Det er ikke korrekt. Jeg har været med i den arbejdsgruppe, der har udarbejdet Specialarbejderforbundets forslag, og kan sige, at ikke alene SID, men fagbevægelsen som helhed tilslutter sig det foreliggende lovforslag. Jeg ved ikke, om man må